

Vrijwilligerswerk onder druk

Analyse: een omschrijving van het schema

Door individualisering van de samenleving is er niet altijd oog voor de medemens. Vrijwilligerswerk lijkt niet iedereen even veel te interesseren.

Bovendien: Mensen hebben het druk. Veel jonge mensen hebben drukke levens en vooral mensen met een gezin hebben weinig tijd over. Omdat mensen langer moeten door werken en veel mensen die stoppen met werken nog een rijk gevuld leven hebben, is het potentieel aan beschikbare, fitte vrijwilligers ook kleiner.

Het gevolg is dat de meeste mensen liever geen structureel vrijwilligerswerk doen. De toename van eisen die gesteld worden aan vrijwilligers vanuit wet- en regelgeving maakt het niet eenvoudiger. Soms gaan organisaties zelfs met elkaar de strijd aan om de schaarse vrijwilliger. Met name bestuursfuncties zijn moeilijk in te vullen. Als gevolg hiervan is de kleine groep mensen die wel veel vrijwilligerswerk doen in toenemende mate belast. Zij voelen veel verantwoordelijkheid en zien vaak niet de ruimte om afstand te doen van hun vrijwilligerswerk.

Al met al willen veel mensen in Nederland graag iets betekenen als vrijwilliger maar is de optelsom dat veel organisaties die afhankelijk zijn van vrijwilligers in de knel kunnen komen.

Definities

Vrijwilligerswerk heeft een aantal kenmerken:

- Het is onbetaald,
- Het is niet verplicht,
- Het komt ten goede van anderen of de samenleving,
- Er is een zekere mate van organisatie.

In de praktijk kunnen deze vier kenmerken van vrijwilligerswerk op een meer of minder soepele wijze geïnterpreteerd worden. Het vrijwilligerswerk kan in het algemeen belang of in een specifiek maatschappelijk belang zijn, maar daarnaast bestaat ook clubbelang of persoonlijk belang.

Cijfers over Vrijwilligerswerk

Aandeel inwoners in de leeftijd van 19–64 jaar uit de gemeente Voorst dat vrijwilligerswerk verricht

Vrijwilligers 2012	48% van aantal inwoners
Vrijwilligers 2016	40% van aantal inwoners

Van dit percentage inwoners is:

Vrouwen	37%
Mannen	36%
Leeftijdscategorie 19–34 jaar	26%
Leeftijdscategorie 35–49 jaar	41%
Leeftijdscategorie 50–65 jaar	39%

Relevante bronnen, onderzoeken en publicaties

GGD NOG, Monitor Volwassenen en ouderen Voorst Vrijwilligerswerk

De Loep (2018), Expertmeeting Dorpen onder druk

De Loep (2017), Bloemlezing Voorst onder de Loep. Hoe kunnen wij vaker maatschappelijke problemen voorkomen?

Platform31 (2014), Kunnen we dat (niet) aan vrijwilligers overlaten? Nieuwe verhoudingen tussen vrijwilligers en professionals in zorg en welzijn.

SCP (2017), Dorpsleven tussen stad en platteland. Slotpublicatie Sociale Staat van het Platteland

Vrijwilligerswerk (2018), Vrijwilligerswerk algemeen